

הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים בשירות המדינה
תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12	הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם

הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם

1. רקע כללי

מטרת מסמך זה היא הסדרת התפקיד של הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ויחידות הסמך, לרבות תחומי האחריות והסמכויות, דרישות תפקיד, דרכי מינוי ותקופת כהונה בתפקיד.

במסגרת קידום המדיניות של ממשל פתוח ובהמשך להחלטות ממשלה בנושא¹, ובמטרה להגביר את יישומם של עקרונות הממשל הפתוח ו**חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - "החוק")**, יש צורך להסדיר את תפקיד הממונה על העמדת מידע לציבור כמשמעותו בסעיף 3 לחוק **(להלן - "הממונה")** במשרדי הממשלה, יחידות הסמך ובתי החולים הממשלתיים **(להלן - "המשרד או המשרדים")**.

הממונה הינו הגורם המקצועי אשר אמון על ביצוע הפצת המידע באופן יזום בכל אחד מהמשרדים, בהתאם ליעדים ולהחלטות שקיבלה הממשלה בעניין זה. זאת, בנוסף לתפקידו המוגדר בחוק חופש המידע, אשר מטיל עליו את החובה לפרסם סוגי מידע בסיסיים המשקפים את פעולותיהן של הרשויות כדוגמת הדוח השנתי של הרשות הציבורית ופרסום ההנחיות המנהליות שלפיהן פועלת הרשות ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור.

מרבית הממונים המכהנים בתפקיד זה כיום, ממלאים את תפקידם זה בנוסף לעיסוק מרכזי אחר. על אף שמדובר בתפקיד רוחב, לא ניתנה הדעת עד היום לאחידות בתפקיד ובדרישות הסף מהעובד הממלא תפקיד זה. בפועל, כל ממונה מפתח כלים ארגוניים ומקצועיים למיטב שיפוטו והבנתו על מנת לממש את חובותיו.

חיזוק מעמד הממונה והבטחת שיתוף פעולה של הגורמים הרלוונטיים במשרד, יביא לשיפור ביישום הוראות החוק ויישום עקרון השקיפות הלכה למעשה. בכך, תשתפר זרימת המידע המוחזק בנאמנות על-ידי המשרדים אל הציבור.

זרימה חופשית של מידע הנוגע למשרדים מאפשרת בקרה על פעילותן, ומתמרצת את הגורמים הציבוריים לפעול ביעילות ובנאמנות, לטובת הציבור. בכך, יתחזק גם אמון הציבור באותם משרדים.

2. תחומי האחריות והסמכות

להלן תחומי האחריות והסמכות של הממונים על העמדת מידע:

- פרסום בפועל של מידע שהמשרד חייב בפרסומו לפי החוק;
- ריכוז שאר חובות הפרסום החלות על המשרד על-פי דין ומעקב אחר ביצוען;
- ריכוז הטיפול והמעקב בבקשות למידע המוגשות על-פי החוק;

¹ מס' 2985 מיום 13.3.2011, החלטת הממשלה מס' 4515 מיום 1.4.2012, החלטת ממשלה 1116 מיום 29.12.2013 והחלטת ממשלה 2097 מיום 10.10.2014

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

- ד. קידום פעילות לגיבוש מדיניות של הפצת מידע יזום ;
- ה. קביעת נהלים פנימיים ודרכי עבודה להנגשת מידע יזום ולטיפול בבקשות חופש מידע, במידת הצורך ;
- ו. הגברת מודעות העובדים לחוק חופש המידע ולמדיניות פרסום המידע היזום במשרד ;
- ז. העלאת חומרים לאתר המרכזי לחופש המידע (foi.gov.il) שיש חובה בדין להעלותם (להלן - "האתר"), למעט אם יש מניעה ביטחונית או בדין לעשות כן, לרבות התקשרויות והיתרים לפי החלטת ממשלה 1116 מיום כ"ו בטבת התשע"ד (29.12.2013) ;
- ח. וידוא עדכניות נתוני המשרד באתר המרכזי לחופש המידע ;
- ט. לממונה הסמכות לדרוש מעובדי המשרד כל מידע הנדרש לו לצורך מילוי תפקידו, למעט אם ישנה מניעה ביטחונית או בדין למסור לו מידע זה.

3. כפיפותו של הממונה תהיה לאחד מהגורמים הבאים בלבד

- א. מנכ"ל / ראש יחידת סמך ;
- ב. משנה למנכ"ל / ראש יחידת סמך ;
- ג. היועץ המשפטי ;
- ד. סמנכ"ל בכיר לניהול ההון האנושי ומינהל ;
- ה. ראש אגף בכיר תכנון מדיניות.

באשר למינוי דובר המשרד כממונה על העמדת מידע לציבור, או הכפפת הממונה ליחידת הדוברות יובהר, כי ככלל דובר המשרד לא ישמש כממונה על חופש המידע במשרד אלא במקרים חריגים. במקרים אלו יעביר המשרד פנייה מנומקת לנציבות שירות המדינה. הבקשה תיבחן לאחר קבלת עמדת היחידה לחופש המידע במשרד המשפטים.

במקרה בו הממונה הינו עובד ביחידת הדוברות (כאשר לא מדובר בדובר עצמו) יש להכפיפו מקצועית, בנושא חופש המידע, לאחד מבעלי התפקידים המנויים בסעיף 3 לעיל, כפי שתנחה היחידה לחופש המידע במשרד המשפטים, בתיאום עם נציבות שירות המדינה.

4. משרת הממונה על חופש המידע

- א. המשרד יוכל למנות עובד במשרה בתקן מלא או לחילופין ביצוע תפקיד הממונה על העמדת מידע לציבור ייעשה כהטלת תפקיד כמוגדר בפסקה [18.201](#) לתקשי"ר .
- ב. רמות המשרה במשרדים ייקבעו באישור נציבות שירות המדינה לאחר קבלת עמדת ראש היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים.
- ג. בהטלת תפקיד - רמות המשרה לא תפחתנה ממתח דרגות 38-40 בדירוג המח"ר ומקבילותיהן. ככל שיידרש, ניתן יהיה לבחון בבתי החולים הממשלתיים מינוי ממונה במשרות במתח דרגות 37-39 מח"ר ומקבילותיהן.
- יובהר כי עובד שהוטל עליו ביצוע תפקיד הממונה על העמדת מידע לציבור בנוסף על תפקידו, לא ימלא תפקיד אחר בהטלת תפקיד כאמור.

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

5. הליך הבחירה ואיוש תפקיד הממונה

- א. הטלת תפקיד - ייעשה לאחר פרסום קול קורא במשרד. איוש המשרה יעשה באמצעות ועדת בחירה אשר תבחן את ידיעותיו המקצועיות של העובד ותקבע אם עמד ברמה המקצועית הנדרשת. בהרכב ועדת הבחירה ישתתפו מנכ"ל או סמנכ"ל לניהול ההון האנושי ומינהל, נציג משאבי אנוש, נציג היחידה הממשלתית לחופש המידע, ונציג ממשרד אחר ששימש או משמש כממונה על חופש המידע (מתוך הרשימה המאושרת על-ידי ראש היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים ונציבות שירות המדינה).
- ב. משרה תקנית - ייעשה על-פי הכללים המקובלים לאיוש משרה פנויה בשירות המדינה, ובכפוף לעמידה במבחן מקצועי. בהרכב ועדת הבחירה נציג נציבות שירות המדינה יהיה נציג מטעם היחידה הממשלתית לחופש המידע או מי מטעמו.

6. תקופת הטלת התפקיד כממונה

- ככל שמדובר בעובד המבצע מטלות של העמדת מידע לציבור בהטלת תפקיד, הטלת התפקיד תהיה קצובה לתקופה בת ארבע שנים הניתנת להארכה בשנתיים באישור היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים ובשנתיים נוספות באישור הממונה על סדרה זו בנציבות שירות המדינה (סה"כ שמונה שנים לכל היותר), וכל זאת בשים לב להמלצת המשרד ולהערכת תפקודו של העובד על-ידי מנכ"ל המשרד.
- לגבי עובד שהוטל עליו לבצע את המטלה לפני כניסת הנחיה זו לתוקף - תתחיל תקופת הטלת התפקיד לעניין סעיף זה עם כניסת ההנחיה לתוקף.

7. סיום תפקיד של ממונה המתמנה בהטלת תפקיד

- הפסקת הטלת תפקיד של ממונה תהיה באחת העילות שלהלן:
- א. בסיום תקופת הטלת התפקיד (כאמור בסעיף 6 להנחיה);
- ב. סיום תפקיד טרם השלמת תקופת הטלת התפקיד טעונה אישור של נציבות שירות המדינה לאחר קבלת עמדת היחידה הממשלתית לחופש המידע, וזאת מסיבה מספקת או של אי-התאמתו לתפקיד (לרבות אי-מעבר קורס הכשרה בהצלחה כנדרש בשנתיים הראשונות שלו לתפקיד כפי שיובהר להלן) או מטעמים אחרים שינומקו;
- ג. מעברו של הממונה לתפקיד אחר, שאינו מאפשר המשך ביצוע תפקיד הממונה על העמדת מידע לציבור.

8. הכשרת הממונים

- א. על ממונה לעבור בהצלחה, תוך שנתיים מיום מינויו לתפקיד, קורס הכשרה מטעם נציבות שירות המדינה והיחידה הממשלתית לחופש המידע (להלן - "קורס ההכשרה");
- ב. ממונה שהתמנה טרם כניסת הנחיה זו לתוקף - יהיה עליו לעבור בהצלחה את קורס ההכשרה תוך שנתיים מיום כניסת ההנחיה לתוקף.

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

9. תגמול הממונה המתמנה בהטלת תפקיד

- א. ממונה אשר דרגתו עד דרגה 43 תקנית יהיה זכאי לדרגה זמנית נוספת לתקופה בה הוא מבצע תפקיד זה בלבד.
- ב. ממונה אשר משרתו התקנית במתח דרגות 42-44 ומעלה לא יהיה זכאי לדרגה הנוספת.
- ג. הזכאות לדרגה הזמנית הנוספת, תבוטל במקרה בו תוקצה משרה תקנית לממונה במשרה מלאה.
- ד. למען הסר ספק, בתום הטלת התפקיד כממונה, תבוטל הזכאות לדרגה הזמנית הנוספת.

10. מינוי מסייע לממונה בהטלת תפקיד

במשרד בו הוטל תפקיד הממונה על עובד המועסק במשרה במתח דרגות 42-44 בדירוג המח"ר או הדרגות המקבילות בדירוגים אחרים, רשאי סמנכ"ל לניהול ההון האנושי ומינהל במשרד למנות עובד מקרב עובדי המשרד שיסייע לממונה. במידה וימונה עובד המסייע כאמור לעיל, יהיה העובד המסייע זכאי לדרגה הזמנית הנוספת ויחולו עליו הכללים שחלים על ממונה המתמנה בהטלת תפקיד מכוח הנחיה זו, ובלבד שהסמנכ"ל לניהול ההון האנושי ומינהל אישר כי אכן העובד מסייע לממונה על העמדת מידע לציבור לבצע את תפקידו. בהחלטתו זו ייתן הסמנכ"ל לניהול ההון האנושי ומינהל דעתו לכך שהמסייע מקדיש חלק ניכר מזמנו לנושא ויוודא שאותו עובד מהווה גורם מרכזי בטיפול בבקשות (בהיבט המינהלי או המהותי שלהן).

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

נספח א'

עיסוק של ממונה על העמדת מידע לציבור המתמנה בהטלת תפקיד

תיאור תפקיד:

אחריות על טיפול בבקשות חופש מידע ובכלל זה: קבלת הבקשה, איתור המידע, הכרעה בדבר המענה למבקש על-ידי הגורמים המוסמכים, מתן המענה בפועל, מעקב אחר כלל הבקשות במשרד, גביית אגרות, פניה לצד ג', פרסום המענה באתר והכל בהתאם להוראות הדין ולהנחיות היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים מכוח החלטת הממשלה 2950 מיום 6.3.2011.

אחריות לקידום הפעילות לגיבוש מדיניות של הפצת מידע יזום על ידי המשרד/יחידת הסמך. ניהול הקשר של המשרד/יחידת הסמך מול היחידה הממשלתית לחופש המידע.

קידום הפעילות לקביעת מדיניות המשרד בדבר הנגשת מידע לציבור באמצעות אתר האינטרנט של המשרד, רשתות חברתיות ועוד.

אחריות לפרסום מידע ובכלל זה: דו"ח שנתי, דיווח הממונה, הנחיות מנהליות ומידע אודות איכות הסביבה מכוח חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998; פרסום התקשרויות והיתרים כאמור בהחלטת ממשלה 1116 מיום 29.12.2013; פרסום מאגרי מידע וסדרות נתונים מכוח החלטת ממשלה 2985 מיום 21.01.2008, והחלטת ממשלה 1933 מיום 29.12.2016.

קביעת נהלים ודרכי עבודה להנגשת מידע יזום ולטיפול בבקשות חופש מידע במשרד.

נקיטת פעולות להגברת המודעות בתוך המשרד/יחידת סמך, לקיומן של החובות מכוח החקיקה והחלטות הממשלה, ובכלל זה קיום הדרכות פנים משרדיות למנהלי היחידות ולכלל העובדים.

העלאת חומרים לאתר המרכזי לחופש המידע (foi.gov.il).

וידוא עדכניות נתוני המשרד / יחידת הסמך באתר המרכזי של היחידה הממשלתית לחופש המידע.

הגשת המלצות לאחראי המשרד/יחידת הסמך בנוגע לשיפור יישומו של חוק חופש המידע ולהגברת המידע המפורסם לציבור באופן יזום, ואופן הנגשתו לציבור.

דרישות סף:

השכלה: אקדמית תואר ראשון.

מתח דרגות: 38-40 בדירוג המח"ר ומקבילותיו.

תנאי לקבלת התפקיד: עובד מכהן דרך קבע (נבחר כדין וסייס/ה תקופת ניסיון) והמועסק באותו משרד בו מוצע התפקיד במשך שנתיים לפחות במשרה אליה נבחר.

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

ניסיון רצוי:

ניסיון בהובלת פרויקטים / הובלת שינויים ארגוניים;

ניסיון בכתיבת מסמכי מדיניות.

נתונים רצויים:

יכולת עבודה בצוות;

בעל תודעת שירות גבוהה;

כושר ביטוי גבוה בכתב ובעל-פה בשפה העברית;

יכולת לפעול בתנאי לחץ תוך עמידה בזמנים;

שליטה במאגרי נתונים ממוחשבים.

הערות:

1. רשאים להגיש מועמדותם גם הנדסאים וטכנאים מוסמכים למשרות בדרוג האקדמאים, במדעי החברה והרוח בהם נקבעה דרישה להשכלה אקדמית כללית בהתאם לסעיף 39 לחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012.
2. על העובד שיבחר, לעבור בהצלחה במהלך השנתיים הראשונות לתפקיד, קורס הסמכה לממונים על חופש המידע והעמדת מידע לציבור מטעם נציבות שירות המדינה ובשיתוף היחידה הממשלתית לחופש המידע.
3. מובהר בזאת כי המינוי הוא לתקופה של ארבע שנים. אפשרות הארכת המינוי בשנתיים תהיה באישור היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, וכן בשנתיים נוספות באישור הממונה על סדרה זו בנציבות שירות המדינה (סה"כ שמונה שנים לכל היותר).
4. דרגה זמנית נוספת תינתן מיום הכניסה לתפקיד, בכפוף להנחית נציב מס' 1.12 בעניין הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם.

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

נספח ב'

עיסוק של ממונה על העמדת מידע לציבור המתמנה במשרה תקנית²

מרכז, מרכז בכיר, מנהל תחום (העמדת מידע לציבור)

דירוג: מח"ר (011)

מתח דרגות: 38-40 / 39-41 / 40-42

תיאור תפקיד:

אחריות על טיפול בבקשות חופש מידע ובכלל זה: קבלת הבקשה, איתור המידע, אחריות לקבלת הכרעה בדבר המענה למבקש על-ידי הגורמים המוסמכים, מתן המענה בפועל, מעקב אחר כלל הבקשות במשרד, גביית אגרות, פניה לצד ג' פרסום המענה באתר והכל בהתאם להוראות הדין ולהנחיות היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים מכוח החלטת הממשלה 2950 מיום ל' באדר א' התשע"א (6.3.2011).

אחריות לקידום הפעילות לגיבוש מדיניות של הפצת מידע ייזום על ידי המשרד/יחידת הסמך. ניהול הקשר של המשרד/יחידת הסמך מול היחידה הממשלתית לחופש המידע.

קידום הפעילות לקביעת מדיניות המשרד/ יחידת הסמך בדבר הנגשת מידע לציבור באמצעות אתר האינטרנט של המשרד/ יחידת הסמך, רשתות חברתיות ועוד.

אחריות לפרסום מידע ובכלל זה: הדו"ח השנתי, דיווח הממונה, הנחיות מנהליות ומידע אודות איכות הסביבה מכוח חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998; פרסום התקשרויות והיתרים כאמור בהחלטת ממשלה 1116 מיום כ"ו בטבת התשע"ד (29.12.2013); פרסום מאגרי מידע וסדרות נתונים מכוח החלטת ממשלה 2985 מיום י"ד בשבט התשס"ח (21.01.2008), והחלטת ממשלה 1933 מיום כ"ט בכסלו התשע"ז (29.12.2016).

קביעת נהלים ודרכי עבודה להנגשת מידע יזום ולטיפול בבקשות חופש מידע במשרד/ יחידת הסמך.

נקיטת פעולות להגברת המודעות בתוך המשרד/יחידת הסמך לקיומן של החובות מכוח החקיקה והחלטות הממשלה, ובכלל זה קיום הדרכות פנים משרדיות למנהלי היחידות ולכלל העובדים.

הגשת המלצות לאחר/ית המשרד/ יחידת הסמך בנוגע לשיפור יישומו של חוק חופש המידע ולהגברת המידע המפורסם לציבור באופן ייזום, ואופן הנגשתו לציבור.

העלאת חומרים לאתר המרכזי לחופש המידע (foi.gov.il).

יודא עדכניות נתוני המשרד/ יחידת הסמך באתר המרכזי לחופש המידע;

² המשרה תהיה בדירוג המח"ר. רמת המשרה תקבע בידי נציבות שירות המדינה.

העסקת עובדים בשירות המדינה	הנחיות נציב שירות המדינה
הסדרת מעמד הממונים על העמדת מידע לציבור במשרדי הממשלה ותפקידם	תאריך: ה' באייר התשע"ז, 1 במאי 2017 מספר הנחיה: 1.12

דרישות סף:

השכלה: אקדמית תואר ראשון.

ניסיון:

ניסיון בהובלת פרויקטים/ הובלת שינויים ארגוניים ;

ניסיון בכתיבת מסמכי מדיניות ;

לבעלי תואר ראשון - X (בהתאם לרמת המשרה ולפסקה [11.131](#) בתקשי"ר) כמפורט לעיל ;

לבעלי תואר שני - X (בהתאם לרמת המשרה ולפסקה [11.131](#) בתקשי"ר) כמפורט לעיל ;

נתונים רצויים:

עבודה עם מאגרי נתונים ממוחשבים

יכולת עבודה בצוות ;

בעל תודעת שירות גבוהה ;

כושר ביטוי גבוה בכתב ובעל-פה בשפה העברית ;

יכולת לפעול בתנאי לחץ תוך עמידה בזמנים ;

הערות:

1. בהתאם לסעיף 39 לחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, א. רשאים להגיש מועמדותם גם הנדסאים וטכנאים מוסמכים למשרות בדרוג האקדמאים, במדעי החברה והרוח בהם נקבעה דרישה להשכלה אקדמית כללית.

ב. הנדסאים וטכנאים מוסמכים ידרשו להציג ניסיון לפי הפירוט להלן :

(1) להנדסאים מוסמכים - X שנות ניסיון כמפורט לעיל ;

(2) לטכנאים מוסמכים - X שנות ניסיון כמפורט לעיל.

ג. בעל תעודת הנדסאי או טכנאי מוסמך אשר ייבחר למשרה ידורג בדירוג המנהלי. עובד/ת מתוך שירות המדינה אשר דורג/ה זה מכבר בדירוג ההנדסאים או הטכנאים רשאי לשמר את דירוגו המקצועי.

2. על העובד שייבחר, לעבור בהצלחה במהלך השנתיים הראשונות לתפקיד, קורס הסמכה לממונים על חופש המידע והעמדת מידע לציבור מטעם נציבות שירות המדינה ובשיתוף היחידה הממשלתית לחופש המידע.